

tržiški Vestnik

LETO X. - ŠT. 8

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

Izdajatelj: Zavod »Tržiški vestnik«, Tržič - Ureja uredniški odbor. - Glavni in odgovorni urednik: VLADO ERJAVŠEK, - Tiska tiskarna »Gorenjski tisk«, Kranj - Naslov uredništva in uprave: Tržič, Trg svobode 16, tel. 290 - Številka računa pri KB 607-16-2-189 - Celoletna naročnina 360 din, posamezna številka 15 din

PRED OBČINSKO KONFERENCO ZVEZE KOMUNISTOV

Mesto komunistov je pri uveljavljanju novega gospodarskega sistema in pri krepitvi komune

Dve močni organizaciji, ki delata na različnih področjih, sta na konferencah pokazali, da bo letošnja konferenca Zveze komunistov naše občine izredno pomembna za nadaljnji razvoj našega gospodarstva in za krepitev vseh ostalih komunalnih služb.

Zbor komunistov v BPT je pokazal, da so se le-ti izredno angažirali pri uveljavljanju novega gospodarskega sistema in pri decentralizaciji delavskega samoupravljanja.

Novi sistem je postavil to podjetje pred dejstvo, da bodo morali v njem samem poiskati vse notranje neizkoriščene rezerve in poslovanje podjetja postaviti na kar najbolj ekonomično bazo. Pri tem ne bo dovolj, da bo o vsem tem razmišljalo le nekaj ljudi, ampak mora sodelovati ves kolektiv, ker bo vsak posameznik odslej pripomogel k uspehom kolektiva. Komunisti BPT so ugotovili, da morajo v novem sistemu in uveljavljanju v praksi usmerjati vse napore v čimboljši uspeh podjetja, pri tem pa ne pozabiti na trdno povezanost s komuno. Naloge komunistov so prav tako kot naloge vseh članov sindikata, SZDL in organov samoupravljanja ter vseh ostalih proizvajalcev, samo s to razliko, da bodo tu morali komunisti pokazati zgled, kako naj bi delali, da bodo uspehi boljši.

V BPT je novi sistem še bolj pokazal nujnost po decentralizaciji delavskega samoupravljanja. Novi sistem delitve dohodkov ta ukrep že nujno terja. Ugotovimo lahko, da so BPT procesi decentralizacije že prehiteli, da pa je še vseeno čas, da izgubljeno nadoknadimo, to pa bodo zmogli le s sodelovanjem vseh proizvajalcev. Ni bilo dovolj, da so pred dvema letoma uvedli ekonomske enote. Te enote sedaj nujno kličejo po organih delavskega samoupravljanja v njih samih. Nov gospodarski sistem in čimprejšnja organizacija obratnih delavskih svetov, hkrati s stalno skrbjo za delovnega človeka, so glavne naloge komunistov v BPT.

Druge vrste dejavnost, pa čeprav teži k istemu cilju, se odvija v osnovni organizaciji ZK Tržič - mesto.

Številčno močna organizacija (80 članov) ima sicer zelo bogato področje dela, vendar izredno pester interesni sestav večkrat onemogoča bolj konstruktivno dejavnost posameznikov in organizacije kot celote. Na letni konferenci so ugotovili, da je izhod iz sedanjega stanja v reorganizaciji dela in bodo začeli ustanavljati posebne interesne skupine, v katerih bodo posamezni člani več razpravljali in bodo njihova mnenja bolj prišla do izraza. Čuti se potreba po ustanovitvi interesne

sekcije za obravnavo dela v stanovanjskih skupnostih in za ustanovitev obrata družbene prehrane. Člani te organizacije so se močno zavzemali tudi za ustanovitev sekcije za zunanjo politiko, sekcije za gospodarstvo, sekcije za kulturno dejavnost itd. To bi bilo nekaj oblik dela, v katerih bi posamezni komunisti najbolj razvili svojo dejavnost, izmenjavali svoje izkušnje in tako na najrazličnejših sestankih in razgovorih tolmačili pravilna stališča. S tem bi odpadli redni mesečni sestanki, člani bi se zbrali na skupnih sestankih le vsaka dva meseca in tam razpravljali o delu posameznih sekcij. To je po mnenju vsega članstva ena najboljših oblik dela, s čimer bi dosegli tudi večjo aktivnost članstva.

Ob vsebinsko tako bogatih konferencah osnovnih organizacij v tovarnah in na terenu, pričakujemo eno do sedaj najbolje pripravljenih občinskih konferenc Zveze komunistov.

V. Erjavšek

Sindikati ustvarjajo iz proizvajalcev upravljavce

Izredno razgibana gospodarska dejavnost v naših kolektivih je bila osnova za nadaljno krepitev delavskega samoupravljanja. Skoraj v vseh podjetjih je sindikalna podružnica pobudnik novih ukrepov in utrjevanja organov upravljanja. Več skrbi našemu delovnemu človeku na delovnem mestu in po delu. Delavski turizem naj zajame vse delavce. Sindikalne podružnice v podjetjih morajo neprestano opozarjati na nepravilnosti, ki se pojavljajo pri uvajanju novega gospodarskega sistema.

izkločiti obstoječe kapacitete. V industriji bomo morali pričeti z uvajanjem novih tehnoloških procesov, investicije pa usmeriti tja, Nadaljevanje na 2. strani

OD DANES DALJE TEDNIK

Danes ste prejeli prvo številko Vestnika kot tednika. Može bo kdo zagodrnjal, slabo gre, ker so vsega skupaj le štiri strani. Drugače ni šlo. Tiskarna ima dela čez glavo in ne zmore tiska na osmih straneh. Prav tako pa so stroški tiska v zadnjem času izredno narasli in ne bi bilo dovolj sredstev za tisk bogatih listov. Torej, Vestnik boste od sedaj prejeli vsak petek, enkrat bo imel štiri strani, drugič pa osem. Tako smo dosegli, da bo naš časopis bolj aktualen in bo odslej dalje prinašal še več novic iz naših kolektivov. Hkrati s tem vam sporočamo da dobite od sedaj dalje urednika vsak dan v dopoldanskih urah v pisarni Občinskega sindikalnega sveta, kamor oddajte tudi vse vaše prispevke. Pišite čimveč, saj ste lahko opazili, da vse, kar nam pošljete, radi objavimo in se je v zadnjem času število dopisnikov že zelo povečalo. Še naprej si želimo tesnega sodelovanja.

Vse blagajniške posle bodo še naprej opravljali v Turističnem društvu, kjer bo tudi Vestnik na razpolago vsem kolporterjem.

To je le nekaj najbolj grobih ugotovitev z zadnjega občnega zbora Občinskega sindikalnega sveta, na katerem je uvodni referat prebral predsednik, tovarš Viktor Kralj. Iz njegovega referata povzemamo nekaj bistvenih misli o nalogah sindikalnih organizacij.

Ko je na kratko analiziral gospodarske uspehe iz lanskega leta in uspehe, ki so jih naša podjetja dosegla v prvih mesecih letošnjega leta, je ugotovil, da je dohodek porastel, z njim vred pa je porastel čisti dohodek in porastli so osebni dohodki zaposlenih. Te rezultate so kolektivi dosegli zaradi boljšega izkoriščanja notranjih rezerv in predvsem zaradi novih načinov nagrajevanja. Vsi ti uspehi v gospodarstvu in pri izboljšanju družbenega standarda narekujejo, da letos uresničimo vse smernice, ki jih postavlja družbeni plan. Zagotoviti bo treba še nadaljnji porast proizvodnje, intenzivnejše razvijati vse gospodarske panoge in v njih maksimalno

Predsednik VIKTOR KRALJ

Sindikati ustvarjajo iz proizvajalcev upravljavce

Delavno predsedstvo na obnem zboru

Nadaljevanje s 1. strani
vrnjen vložen denar. Z vsem tem vzporedno pa bo potrebno zagotoviti pogoje za izboljšanje standarda, za naraščanje osebne potrebnosti in za boljše delovne pogoje proizvajalcev.

Vsi ti ukrepi bodo terjali tesno sodelovanje vseh neposrednih proizvajalcev in zato bo treba še nadalje krepiti organe upravljanja in zbor proizvajalcev, ki naj bo

pobudnik za razvoj gospodarstva v občini.

Predsednik je obširno govoril o uvajanju novega gospodarskega sistema in pri tem poudaril, da zakoni sami vsega ne bodo opravili, ampak, da bodo le vsi proizvajalci s tenkim poslušom dobrih gospodarjev uresničili dobre ideje in postavke zveznih zakonov.

Tovariš predsednik je nadalje

govoril o uspehih posameznih sindikalnih podružnic pri formiranju pravih političnih stališč članov kolektiva, ko le-ti sprejemajo važne sklepe, bodisi gospodarskega ali drugega značaja. Ker so skoraj vse podružnice dobro delale in se je njihov vpliv povsod v dobri meri poznal, so si s tem ustvarile trden temelj za nadaljnjo osnovo političnega dela v kolektivih. Sindikati bodo morali še bolj kot doslej odločati, kdo bo delavce zastopal v samoupravnih organih.

Dobršen del referata je predsednik posvetil uvajanju decentralizacije delavskega samoupravljanja in pri tem ugotovil, da smo v Trzinu že precej zamudili in da nam močne ekonomske enote narekujejo hitro akcijo v tej smeri. Najdlje so s tem prišli v BPT, kjer že močno konkretno razpravljajo o nalogah in vlogi obratnih delavskih svetov. Ne gre pa za obratne delavske svete samo v BPT, temveč povsod, kjer so take možnosti, da bodo ti najnižji samoupravni organi imeli prava torišča dela. Cimprej moramo doseči, da bodo neposredni proizvajalci spoznali, da so edino oni tisti, ki odločajo o gospodarjenju podjetja. In prav na tem področju bodo najtežje naloge za vse sindikalne podružnice.

IVKO BERGANT

ska univerza z namenom, da bi delavci res postali razgledani upravljavci. Omenila je, da je prav v šoli za delavsko samoupravljanje vse premalo slušateljev in da se nam bo to še krepko maščevalo, ker neznanja ne opazimo tako hitro. Nekateri kolektivi nimajo pravega zanimanja za izobraževanje delavcev in ne vedo, da jim bo le dobro razgledan proizvajalec lahko več ustvaril.

Vodilni ljudje v podjetju še vedno lahko prodro s svojim mnenjem

Tovariš Marjan Markič iz BPT je razpravljaj o decentralizaciji delavskega samoupravljanja v tem podjetju in poudaril, da so sedaj s pripravi že precej daleč in, da imajo že jasne koncepte, kaj naj bi obratni delavski sveti delali. V sedanjih pogojih naj bi bili to nekaki sosveti pri ekonomskih enotah. Seveda pa se tu pojavlja še vrsta vprašanj, ki jih bodo morali rešiti, predno bodo lahko izvedli volitve v te organe.

Tovariš Markič je govoril tudi o metodah dela v sedanjem upravnem odboru in delavskem svetu tega kolektiva. Poudaril je, da so delavci v upravnem odboru še vedno premalo razgledani, da bi lahko zavrnili kak predlog vodilnih ljudi, ki ni najboljši za kolektiv. Pri delavcih je tudi še vse preveč zakoreninjeno mišljenje, češ če bom tu pobijal izvajanja svojega predpostavljene, bo potem ta na delovnem mestu nad mano izvajal sankcije. Prav zaradi tega je upravni odbor še največkrat kar glasovalni aparat, ki

potrjuje sklepe nekaterih vodilnih ljudi. Tovariš Markič je mnenja, da naj bi sejam upravnega odbora prisostvovali samo tisti vodilni ljudje, ki bi članom obrazložili določene probleme, potem pa naj bi sejo zapustili, ker bi bila razprava le tako sproščena, glasovanje pa bi bilo realno, s tem pa bi bili sklepi tudi bolj realni.

Tovariš Markič je načel tudi vprašanje delavskega turizma, ki je pri nas prav zaradi velikega števila zaposlenih izredno pereče

in ker so kapacitete počitniških domov izredno majhne. Mnenja je, naj bi gospodarske organizacije dajale regrese za dopuste vsem delavcem, ki bi se na ta način lahko odločili tudi za letovanje v drugih krajih. Z regresiranjem vseh delavcev bi se v dobri meri rešili tudi tega, da hočejo vsi delavci na dopust v istem času, ko so na morju odprti počitniški domovi. Kar pa je glavno, z regresi bi več delavcem omogočili letovanje, pa čeprav le za nekaj dni.

Kulturnega dela ne smemo zapostavljati

Ivan Bergant, predsednik občinske zveze Svobod in prosvetnih društev, je načel vprašanje tukajšnjih prosvetnih društev in ugotovil, da ne bo napredka toliko časa, dokler ne bo drugačnih prostorov za delo in dokler se tudi določni činitelji ne bodo za kulturno dejavnost bolj pobrigali. V tako težkih delovnih pogojih je delo požrtvovalnih kulturno-prosvetnih delavcev težko, slabi prostori pa so tudi poglavitni

vzrok, da mladine v teh društvih ne morejo obdržati ali pa da sploh vanje ne vstopa.

Ker se to pereče vprašanje vleče že vrsto let, je skrajni čas, da začnemo resno razmišljati o gradnji delavskega in kulturnega doma, kjer bi bili tudi prostori za naša prosvetna društva. Prav tako pa moramo vsem zagotoviti potrebna sredstva, da si bodo vaščani sami uredili prepotrebne prostore.

Skrb za dobre delovne pogoje

O vprašanju higiensko-tehnične zaščite je govoril Ivan Lavšger in dejal, da je za to pomembno službo v naših podjetjih treba več sredstev, če hočemo, da bomo delavca res obvarovali pre nesrečami in mu nudili solidne delovne pogoje. Med drugim je dejal: »Tovariši, ali se lahko veselimo na zabavah, za katere izdajamo nič koliko denarja, če pa vemo, da doma ležijo invalidi dela, nekdanji naši tovariši? Prav zato naj samoupravni organi v vseh pod-

jetjih namenijo več za higiensko tehnično zaščito naših delavcev!«

Bolj se poslužujmo izobraževalnih tečajev in seminarjev

Upravnica Delavske univerze Marija Faganelli je spregovorila nekaj besed o izobraževanju delavcev v raznih tečajih in seminarjih, ki jih prireja Delav-

Zaposlenih več žena kot moških

Marjan Herak, upravnik podružnice Zavoda za socialno zavarovanje je omenil, da je Trzin menda edini kraj v državi, kjer je zaposlenih več žena kot moških. Od skupnega števila zaposlenih 4537 je 2359 žena. Ta značilnost je za nas zelo pomembna, kar predvsem opažamo pri bolezenskih in porodniških dopustih in opažamo, da je povprečno vsak dan na zdravljenju 27 ljudi zaradi nesreč pri delu, 227 jih boluje, 56 pa jih je na porodniških dopustih.

MARIJAN HERAK

MARIJAN MARKIČ

Ti izpadi od dela povzročajo podjetjem veliko gospodarsko škodo, Zavodu za socialno zavarovanje pa velike izdatke. Tovariš Herak pa je tudi ugotovil, da število nesreč pri delu in pa število obolelih delavcev v zadnjih letih nekoliko upada.

Spremeniti dejavnost nekaterih gospodarskih organizacij

Janez Kališnik je spregovoril o gospodarskem stanju naših podjetij in ugotovil, da v naši komunni usvarimo največji narodni dohodek na prebivalca v vsej državi, da pa delavci ne prejemajo tako visokih osebnih dohodkov kot ponekod drugje. Temu je vzrok to, da še ne znamo izbrati artikla, ki bi šel dobro v denar in bi na trgu dosegel dobro ceno. Do sedaj smo še vse preveč govorili o količini, sedaj pa bo treba spregovoriti tudi o kvaliteti. Prav zaradi takega stanja bo potrebno narediti temeljito analizo stanja naših gospodarskih organizacij in če bo potrebno tudi spremeniti gospodarsko dejavnost nekaterih podjetij.

Ne biti kampanjski

Predstavnik okrajnega sindikalnega sveta, ki je prišel na občni zbor, je poudaril, da naše sindikalne organizacije rešujejo probleme kampanjsko; ti problemi so v zadnjem času ekonomskega značaja. Novi sistem odpira vrsto vprašanj, ki jih ne smemo kampanjsko reševati in vedeti moramo, če je bil sindikat pobudnik sprememb, potem ne sme biti malodušen do težav, ki ob uvedbi sistema nastajajo.

Slavko BOHANEČ

Prav zaradi tega pa bo v naših sindikalnih podružnicah treba več idejno političnega dela, tako da bodo proizvajalci dobro poznali načela in principe naše splošne in gospodarske politike.

Sindikati naj bolj skrbijo, kaj dela zbor proizvajalcev

Sekretar Občinskega komiteja Zveze komunistov, tovariš Zdravko Tomazin je omenil, da so na

zboru le vse preveč govorili o napačnih in problemih sindikalnih podružnic, da pa so manj omenjali velike uspehe, ki smo jih kljub težavam dosegli.

Opomnil je na eno stvar, ki je za vse sindikalne organizacije izredno pomembna. Zbor proizvajalcev pri občinskem ljudskem odboru bo moral postati stalna skrb sindikatov in bo prav sedaj moral resno razmišljati, kje so perspektive naše industrije.

Ker je toliko poudarka v skrbi za delavca, moramo še bolj propagirati ustanovitev velikega obrata družbene prehrane, katerega se bodo lahko posluževali vsi ljudje. Sedanji obrati družbene prehrane zaprtega tipa ne dajejo

ZDRAVKO TOMAZIN

možnosti vsem tistim, ki bi se radi tod hranili, da bi postali abonenti. Manjši obrati družbene prehrane tudi ne morejo nuditi cenene hrane, ker so režijski stroški preveliki.

V razpravi na občnem zboru je razpravljalo še več delegatov, ki so načeli vrsto važnih vprašanj, ki bodo letos glavno vodilo Občinskemu sindikalnemu svetu za njegovo delo.

V. Erjavšek

FRANC KONIČ je na zboru prebral blagajniško poročilo in predlagal proračun ObSS

DELEGATI NA ZBORU

ČUDOVITI VTISI

Vsi ljudje Jugoslavije so z zanimanjem spremljali pot predsednika Tita in njegovega spremstva po afriških državah in težko pričakovali njegov prihod v domovino. S predsednikom republike pa je potovalo tudi mnogo mornarjev, ki so skrbeli, da je bila pot varna. Med številnimi mornarji je bil tudi Tržičan — Ciril Oman iz Slapu.

Ko je prišel na nagradni dopust, ki ga jim je dal predsednik Tito, je za naše bralce povedal nekaj vtisov s poti po mladih afriških državah.

»Si se razveselil te dolge poti na črni kontinent?«

»Pričakovali smo, da bo predsednik Tito odšel na obisk v Afriko, vendar nas je sporočilo, ki je prišlo nekaj dni pred odhodom, zelo razveselilo. Že šestindvajset mesecev služim kadrovske rok na Galebu in celih dvaintrideset mesecev že nosim mornarsko obleko, vendar mi sedaj ni žal, da sem tri leta prebil v mornarici. Pot v Afriko je vse poplačala!«

»Kakšna je bila pot?«

»Plul sem na Galebu in tako sem skoraj vsak dan videl predsednika Tita. Čim bolj smo pluli proti jugu, tem večja je bila vročina. Ko smo se približali Gani, je vročina postala skoraj neznosna. Takrat je predsednik Tito večkrat prišel med nas in nekoč nas je povprašal, če nam je zelo vroče. Njegova prisotnost nas je tako prevzela, da smo tisti trenutek na vročino kar pozabili in mu odgovorili, da nam ni nič vroče. Sploh se je tovariš Tito zelo zanimal za posadko in prav to nam je močno skrajšalo dolgočasne dni na odprtem morju.«

»Brali smo o čudovitih sprejemih v vseh pristaniščih, vendar bi nas zanimalo, kje pa je bil, po tvojem, najpristronejši in najlepši sprejem?«

»Čudovitih sprejemov v afriških pristaniščih ne morem opisati, ker kaj takega lahko stori samo kamera. Povsod so nas sprejeli kot iskrene prijatelje, ki prihajajo k njim, da bi jim posredovali izkušnje in si ogledali njihove pridobitve v izgradnji dežel. Vsekakor pa je vsem ostal najbolj v spominu sprejem v Aleksandriji. — Ko smo mornarji hodili po mestu, so tudi najmanjši otroci,

taki, ki komaj znajo govoriti, povsod skandirali TITO — NASER. Nas, mornarje, so povsod zelo toplotno sprejeli in kamor smo šli, povsod smo slišali govoriti o Jugoslaviji.«

»Na kratko nam, prosim, povej nekaj tvojih vtisov s poti.«

»Vtisi so tako močno raznovrstni, da skoraj ne vem, kaj naj bi povedal. V vsaki državi, v vsakem pristanišču smo doživeli toliko lepega in videli toliko novega, da nas je vse prevzelo. V teh deželah si ljudje silovito prizadevajo, da bi njihove dežele čimprej dosegle gospodarsko razvite države. Povsod gradijo nove ceste, veliko novih stavb, kljub temu pa smo se še na vsakem koraku srečali

s silno zaostalostjo, ki je posledica kolonialnih razmer. Za nas je bilo najbolj zanimivo to, da tam ljudje delajo in trgujejo kar na ulicah. Ko smo se pojavili v teh delih mest, so nas trgovci kar vlekel za rokave in nam ponujali njihovo robo. Kdor je bil bolj vsiljiv, ta je imel kupčijo. Zanimivo je to, da so tudi ti preprosti ljudje vedeli, da smo iz prijateljske Jugoslavije. Mnogo novega smo videli, seznanili smo se z njihovimi razmerami, vendar moram ugotoviti, da take dežele kot je Jugoslavija, na svetu ni!«

Berite in širite Tržiški vestnik

Družbena aktivnost upokojencev

Nedavni občni zbor Društva upokojencev, ki šteje 1107 članov, je ugotovil, da upokojenci še vedno aktivno delajo na najrazličnejših področjih, seveda pa se najbolj pozna njihovo delo v društvu.

Vse upokojence je v zadnjem času najbolj razgibala novela o pokojninah. S to novelo so se pokojnine precej višale in bodo vsi upokojenci dobili odločbe do konca letošnjega leta. Upokojenci so dali vse priznanje družbi, ki jim je omogočila višje pokojnine in s tem boljše življenje. Nabita dvorana Cankarjevega doma pa je pokazala, da se upokojenci ne zanimajo samo za pokojnine, ampak da jih privlačijo tudi druge oblike dela njihovega društva. Letos so že izdelali bogat program izletov v najrazličnejše privlačne turistične točke po naši ožji domovini.

V pozdravnih govorih je predstavnik Republiškega odbora Zveze upokojencev, tovariš Rant nanašal nekaj smernic novemu odboru za delo, ki bo pritegnilo še več članov društva. Prav tako je predsednik občinskega ljudskega odbora poudaril, da se je povezovala vseh družbenih organizacij z njim.

Društvom upokojencev močno utrdila in da je želja vseh, da se še krepi.

Z novimi prostori, za katere upokojenci upajo, da jih bodo dobili, se bodo pogoji za njihovo dejavnost še izboljšali in takrat bomo prav gotovo spregovorili o še večji udeležbi na občnih zborih.

Moj kraj včeraj

Pionirji in mladinci na osnovni šoli heroja Grajzerja so skupaj z odborom za izvedbo jugoslovanskih pionirskih iger pripravili izredno uspelo tekmovanje s temo: moj kraj včeraj. Tekmovalne skupine, ki so bile zelo dobro pripravljene in v katerih so sodelovali učenci od tretjega razreda naprej, so pokazale zelo dobro poznavanje zgodovine domačega kraja. Posebna strokovna komisija, ki je ocenjevala tekmovalne skupine, je izrekla priznanje vsem nastopajočim.

Taka tekmovanja bodo organizirali sedaj še po drugih šolah in najboljše skupine se bodo potem pomerile na občinskem tekmovanju.

PISMO VOJAKOV

Fantje, ki služijo vojaški rok v Surdulici, Tone Vrhovnik, Peter Knific, Janko Ahčin in Blaž Pešarč lepo pozdravljajo vse občane in pišejo, da prebirajo Vestnik z velikim veseljem in o vseh novicah mnogo »diskutirajo«. Pišejo, da je kraj, kjer služijo rok, precej podoben Trzinu, samo da je

tam še gospodarska zaostalost in ni nobene tovarne.

Dolčas jim je po domačem kraju in po ljudeh, zato se priporočajo za pošto, posebno bi bili veseli, če bi se jih spomnila tržiška dekleta.

Pišite jim na naslov: V. P. 1228/4 Surdulica.

Tudi vi se še kaj oglasite!

Anton Costa

Skozi Belgijo v London in domov skozi Holandijo, po turski železnici nazaj

Prav izrazito pomorstvo potane šola, v kateri so spoznali Angleži pridobivanje duhovnih in tvarnih koristi iz velikih prostorov in izkušnje, ki so oplojile njihovo kulturo in njihov način življenja. Od 16. stoletja dalje osvajajo angleške ladje tuje dežele, si osvajajo bogastva te in jih prevažajo v Britanijo. Velikobritanske obale z ustji rek, ki so tako pripravna za promet in ki so do sedaj bila zanemarjena in zapuščenca, postanejo procelja, fasade pomorske Britanije. Angleži-kontinentalci postanejo pomorščaki-kontinentalci. Velika Britanija se spremeni v največjo pomorsko, trgovsko velesilo na svetu. In to preobrazbo je povzročil njen izraziti otoški položaj, ko je prej izpodrinila v borbi Španijo, Portugalsko, Holandijo in Francijo. Osvajala si je številna področja na svetu, v obliki kolonij. Tako je nastal britanski imperij, ki pa ima danes po osamosvojitvi večine kolonij le še obliko Commonwealth of Nations. Britanske skupnosti narodov v obliki republike, čeprav imajo še kralja ozioroma kraljico.

V 19. stoletju nastopi razvoj industrije, na podlagi geologije, zemljeslovja in tehnike. S tem v zvezi nastopi v letih 1837–1901

borba za volilno reformo, spremembo in pojav socialistične delavske stranke Labour Party.

Ko smo pristali v Dovru in zadostili policijskim in carinskim predpisom, smo stopili v prav udobno in kulturno urejen moderni potniški vlak, ki nas je popeljal v času nekaj dveh ur na največjo londonsko postajo Victoria Station. Med vožnjo smo spoznali velikobritansko pokrajino z zelenimi travniki in drevesi – skih trgovskih družin; vladavini Tudorjev, Stuartov in Olivera Cromwella ter v času razvoja novodobnega Londona, od 18. do današnjega stoletja. Usoden za London je bil tudi velik požar leta 1666. Danes ločimo v prej omenjeni površini tri razvojne in upravno-tehniške obroke: a) City of London (mestno jedro in trgovsko središče) s površino 2,75 kvadratnih kilometrov in 3,3 milijona prebivalcev, ki ga prehodi podnevi okoli 500 tisoč, ponoči pa okoli 10 tisoč ljudi; b) The County of London (grofijo, okrožje London) od naselja Stoke Newington na severu do naselja Lambeth na jugu ter od naselja Woolwich na vzhodu do naselja Hammersmith na zahodu; c) Great London, ki zavzema grofijo Diddlesex, dele grofij Kent, Sur-

V ponedeljek zvečer bo v Trzinu gostoval s koncertom opernih arij FRIDERIK LUPŠA. Sodelovalo bo tudi nekaj drugih solistov ljubljanske Opere.

Naš rojak Lupša bo prišel gostovat prav v času, ko praznuje 25-letnico umetniškega udejstvovanja.

S številnim obiskom mu izrazimo priznanje za njegovo umetniško delovanje!

Ta izredno kvaliteten in zanimiv koncert organizira Turistično društvo, kjer tudi dobite vstopnice.

ZAHVALA

Ob tragični in nenadomestljivi izgubi dragega

CVETA KLEMENCICA
podmojstra

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti v prerani grob. Hvala vsem za vence in pomladansko cvetje.

Posebno zahvalo smo dolžni družbenim in političnim organizacijam iz vse občine, upravnemu odboru in delavskemu svetu ter sindikalni podružnici iz BPT, članom AMD, godbi in pevcem ter govornikom. Še enkrat – hvala!

Zalujoči: mama, oče, brat Branko z družino, sestre Mira in Dragica z družinami, Breda Klemše ter vse ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste se od našega skrbnega, nenadomestljivega moža, očeta in brata

FRANJA STRITIHA

poslovlili in mu poklonili toliko cvetic, nam lajšali neizmerno bol, prisrčna hvala.

Družine: Stritih, Kališnik in Košir

ZAHVALA

Za vse izraze sočustvovanja in spremstvo na zadnji poti naše ljube mame

FRANČISKE SITAR

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Robiču za zdravniško pomoč v njeni dolgotrajni bolezni, tov. Jožetu Mokorelu za poslovlilne besede ob odprtem grobu, ženam V. kvarta za venco in tovarišu Albinu Koširju, grobarju, za požrtvovalnost.

Zalujoči: sin Zane z ženo, hči Frančiška z možem, Marica, Metod, Tanja in Sonja

V Londonu smo stopili v transfer, prevozni avtobus, ki nas je skozi središče mesta odpeljal na lepo urejeno cesto Sussex Gardens, nedaleč od Hyde Parka, kjer smo stanovali v času našega bivanja v Londonu.

LONDON

London je glavno mesto Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske. Leži ob vijugah reke Temze (River Thames), ki se v oddaljenosti 75 km od mesta izliva v Severno morje, ki je del Atlantika. To veleno mesto zavzema površino nekakega kroga s 300 km² in polmerom 24 km, ter je s svojimi devetimi milijoni prebivalcev za New Yorkom drugo največje mesto na svetu. Prebivalci žive v 18-tisočih ulicah, skozi katere po statistikah preide podnevi okoli 3 milijone in pol, a ponoči okoli 200 tisoč ljudi.

Zametek Londona – City – se je razvil ob najprimernejšem prehodu čez Temzo. To mesto se je imenovalo Westminster. Prvo mesto so zgradili stari Brito-Kelti. Njim so sledili Rimljani (V tem času se je naselje imenovalo Londinium) in Anglosasi in za razvojne važne dobe, ki se zrcalijo v vladavini Normanov, dinastije Plantagenet in gild (bogatih meščanov). Mestna slika ne kaže, da bi bil London mesto, ki bi zraslo naravno iz sredine, kot to vidimo pri naših mestih, ampak je nekak silno velik kompleks (skupke) posameznih krajev s svojevrsnim življenjem in svojo zgodovino.

rey in Essex. Središče vsem obročem bi dobili okoli postaje Charing Cross blizu znanega trga Trafalgar Square.

Današnji London se ima zahvaliti največ dolgemu ustju Temze, da je postal tako glavno izhodno in vhodno pristanišče Anglije in v 16. in 17. stoletju svetovno pristanišče, ko sta se pojavili Vzhodnoindijska pomorska, trgovska družba in Hudson Bay kompanija. Danes je za New Yorkom s svojimi dokli v dolžini 50 km drugo največje pristanišče na svetu in poleg politične metropole (prestonice) Združenega kraljestva Velike Britanije (Anglija in Skotska) in Severne Irske (The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) tudi sedež Britanske skupnosti narodov (Commonwealth of Nations) in industrijsko mesto.

angl. parke; s svetočimi in silno vzorno urejenimi sadovnjaki; hmeljišči; lepo urejenimi polji in naselji z enako grajenimi hišami s temnorjavkastimi zidovi brez ometa, visokimi strehami, kamini, cvetličnimi lončenimi koriti in vrtički. Vozili smo se tudi mimo zgodovinskega kraja Centerbury, z znano stolnico v gotškem slogu, v kateri je bil umorjen škof in državnik Thomas Beckett.